

Karmøy kommune
Rådhuset, postboks 167
4291 Kopervik

Deres referanse:
18/5540-26
Dato: **26.06.2020**
Saksnr.: **2020/44818**
Dok.nr.: **5**
Saksbehandler:
Synnøve Hognestad

Karmøy kommune - detaljregulering for masseuttak for Søre Våge - plan 4085 - høring

Vi viser til brev datert 14.05.20 der detaljreguleringsplan for masseuttak for Søre Våge blir sendt på høring. Området er vist som LNF – område i kommuneplanen. Planområdet er i dag uregulert. Det er derfor utarbeidet konsekvensutredning for planområdet.

Planen ligger tett opp til Fiskåvannet. En bekk med utløp i Fiskåvannet renner gjennom planområdet. Fylkeskommunen har vurdert saken særlig ut fra regional plan for vannforvaltning, og vannforskriften §4 og 12.

Lovgrunnlag

Vannforskriften § 4 slår fast at tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand. I §4 i vannforskriften heter det: «*Tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand, i samsvar med klassifiseringen i vedlegg V og miljøkvalitetsstandardene i vedlegg VIII.*»

Videre følger det av vannforskriften § 12 at hensynet til vannmiljø skal utredes og om nødvendig avbøtende tiltak gjennomføres. Det er derfor viktig at man i tilstrekkelig grad iverksetter avbøtende tiltak, slik at forringelse av miljømål unngås.

Det nasjonale målet, jfr vannforskriften gjelder også regionalt og er konkretisert i «Regionalplan for vannforvaltning 2016 – 2021.

Det fremgår av Vann-Nett at miljømålet for Fiskåvatnet er i god tilstand.

Kommentar til planen

I og med at et bekk krysser planområdet og at tiltaket ligger tett på Fiskåvannet, er det avgjørende at det er utarbeidet gode avbøtende tiltak for å hindre avrenning til vann og vassdrag. Tiltaket skal foregå over en lang periode, med stor risiko og partikkelavrenning under hele anleggsperioden. Det er også viktig at det blir opparbeidet gode avbøtende tiltak for å hindre uheldig avrenning til vassdrag fra den dyrka marka.

Kommentar til de ulike planbestemmelsene:

§ 2.4.1 Miljøoppfølgingsprogram

Det bør vurderes å sette krav til at første undersøkelse skal gjennomføres 1 år etter faktisk oppstart og deretter hvert 3. år som beskrevet i bestemmelsen. Dette for å kunne sikre at nødvendig justeringer og drift av anlegget gjøres tidlig dersom det viser seg behov for det ut fra hensynet til natur og miljø og for å redusere risiko for forurensning.

§ 2.7.1 Naturmangfold

Teksten er for lite konkret formulert til at den vil være mulig å følge opp både for utbygger og for kommunen. Uten at man behøver å være uttømmende så bør noen av naturverdiene i og rundt planområdet konkret nevnes.

Til § 6.1.4

I tillegg til eksisterende tekst bør det tas inn ett siste avsnitt hvor det står: «Lagring av jord skal ikke skje nærmere vassdrag enn 50 meter og ved hellende terreng må avstanden være lengre. Lagringsområdet må opparbeides og driftes på en slik måte at det ikke er risiko for avrenning til innløpsbekken til Fiskåvatnet og til Fiskåvatnet.»

§ 6.1.6

Denne formuleringen er både konkret og ukonkret på samme tid. Utredningene før tiltaket godkjennes må være så gode at man vet om det trengs ett eller flere sedimentasjonsbasseng. Det er allerede en partikkelproblematikk i Fiskåvatnet, som beskrevet i KU og ROS-analyse, det er derfor svært viktig at man setter strenge krav for å unngå ytterligere partikkeltilføring til Fiskåvannet og nevnte bekk kan være en gytebekk (det sier ikke høringsdokumentene noe om).

Slik formuleringen i planbestemmelsen nå er formulert med at overvannet etter sedimentasjonsbassenget skal «infiltreres gjennom minimum 80 meter naturlig bekk, før vannet kan renne ut i Fiskåvannet», så kan det forstås som om bekken er en del av renseløsningen. Dette mener fylkesrådmannen strider med formålet i Naturmangfoldloven og ikke er i henhold vil forutsetningene for vurderinger som skal ivaretas etter Natumangfoldloven §§ 7-12. Dette fordi det mulig å finne en rekke andre renseløsninger enn å bruke bekken som infiltrasjon. For eksempel kan det etableres flere sedimentasjonsbasseng etter hverandre og disse kan kombineres med infiltrasjonsgrøfter med grus mellom bassengene. Det er også mulig å kreve at det ved utløpet av det nederste sedimentasjonsbassenget skal være lense med finmasket duk som samler opp de fineste partiklene. En annen problematikk som kan oppstå er at sedimentasjonsbassengene fylles opp og at det da vil være behov for tømning og vedlikehold. Dette er ikke beskrevet. Til slutt må nevnes at det ikke er en rekkefølgebestemmelse som sikrer at sedimentasjonsbasseng og rensesystemet etableres før massedeposering og anleggsaktiviteten starter.

Det er behov for justering av bestemmelsen slik at;

- Bekken ikke kan oppfattes å vær en del av renseløsningen.
- Det skal før arbeidene starter tas bilder av bekken langs hele strekningen fra vannet og opp til og med punktet hvor overvannet renner inn i bekken.
- Det settes rekkefølgebestemmelse som sikrer at sedimentasjonsbasseng og resten av renseløsningen bygges først og at det ved bygging av sedimentasjonsbassenget gjøres avbøtende tiltak for å unngå partikkelforurensning i bekken og Fiskåvannet.
- Det må settes klare funksjonskrav om at det ikke tillates partikkel avrenning til bekken.
- Alt overvann fra deponerings- og anleggsområdet skal filtreres gjennom sedimentasjonsanlegget og infiltrasjon gjennom rene masser.

6.2.2 Det fremgår ikke hva det skal tas prøver av og hvilke målestándarder/veiledere/metoder som skal benyttes. Det må konkretiseres.

Fylkesrådmannen gir faglig råd om at bestemmelsene blir utvidet og konkretisert i tråd med anbefalingene over. Fylkesrådmannen gir videre faglig råd om at det i bestemmelsene blir konkretisert hvem som har ansvar for å kontrollere at avbøtende tiltak blir gjennomført og eventuelt hvordan rapportering av avbøtende tiltak skal skje.

Fisk

Det er i ROS-analysen gjort en vurdering av at konsekvensen i forhold til fisk er liten, da det er fiskeforbud i vannet. Uavhengig av om det er fiske forbudt, eller ikke, så gjelder Laks- og innlandsfiskeloven med tilhørende forskrifter. Tiltaket må følge Laks- og innlandsfiskeloven med tilhørende forskrifter, herunder Forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.

På strekninger med innlandsfisk er det fylkeskommunen som er myndighet. Fylkesrådmannen gjør oppmerksom på at det må søkes Rogaland fylkeskommune om tillatelse til lukking og nedbygging for de deler av bekken dette gjelder.

Prosessvann og drikkevann

Det fremgår av saksutredningen og ROS-analysen at Fiskåvannet er krisevann for Karmøys innbyggere og Hydro Aluminium benytter vannet som prosessvann.

Det er Mattilsynet som er sektormyndighet og det er de som må uttale seg om hvilke krav som er nødvendig eller ikke. Like vel er drikkevann også omtalt i vannforskriften som en beskyttet vannforekomst og skal da ha strengere miljømål en «standard» miljømålene i vannforskriften. Miljømålene skal innarbeides i Regional plan for vannforvaltning. I denne forbindelse mener fylkesrådmannen at kommunen bør ta stilling til Fiskåvannet fremdeles skal ha status som drikkevann eller ikke. Fylkesrådmannen gir faglig råd om at kommunen gjør denne vurderingen. Vann med høyt partikkelnivå kan renses til drikkevann eller prosessvann, men det er da en forutsetning at vannsystemene og renseanlegg er tilstrekkelig planlagt og dimensjonert i forhold til partikkelbelastningen.

Hilsen
Knut Thorkildsen Slettebak
seniorrådgiver

Synnøve Hognestad
rådgiver

Kopi til:
Fylkesmannen i Rogaland